

Een project is vaak iets nieuws, iets wat er tot dan toe niet op die manier was. Dat betekent dat er in projecten vaak met nieuwe technologieën gewerkt wordt, nieuwe systemen, een andere aanpak, verbeterde instrumenten enzovoort.

Omdat dit doorgaans met grote investeringen gepaard gaat, is het zaak vooraf een inschatting te maken van de kans van slagen van het project.

Waarom gebruik je het haalbaarheidsonderzoek?

Projecten kosten vaak veel geld en we willen dat geld zo goed mogelijk gebruiken. Omdat een project vaak iets nieuws is, kunnen we er niet op vertrouwen dat het zonder slag of stoot zomaar goed gaat. Niet alleen bij nieuwe technologieën, maar ook bij wat meer 'zachte' projecten. Denk aan fusies waarbij verschillende bedrijfs- of politieke culturen moeten samengaan, of aan de economische haalbaarheid bij bijvoorbeeld de bouw van een recreatie- of pretpark.

Liever, zo zegt het spreekwoord, ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald!

Wat kun je ermee?

Met het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek probeer je een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de invloedsfactoren van het project om gefundeerde beslissingen te kunnen nemen.

Wanneer gebruik je het?

Als je het eerste initiatief hebt verkend, de probleemstelling hebt uitgevoerd en een eerste faseringsopzet gemaakt, kun je de beoogde aanpak tegen het licht houden en de haalbaarheid daarvan beoordelen. De elementen die de haalbaarheid beïnvloeden, benoem je vervolgens in de startnotitie.

Als de beslissing is genomen om het project doorgang te laten vinden en de aanpak verder wordt uitgewerkt in de definitiefase, kun je ook het haalbaarheidsonderzoek verder verdiepen en in het projectplan meenemen.

Ten slotte kijk je aan het eind van de ontwerpfasen of er nog nieuwe elementen een rol spelen en overweeg je opnieuw de haalbaarheid.

Samengevat:

- zeer globaal in de initiatieffase
- gedetailleerd in de definitiefase
- aanvullend in de ontwerpfasen.

Hoe gebruik je het haalbaarheidsonderzoek?

Omdat projecten sterk van elkaar verschillen, is er geen algemene aanpak van een haalbaarheidsonderzoek mogelijk. Voor sommige haalbaarheidsonderzoeken heb je een gespecialiseerd bureau nodig: zij doen materiaalonderzoek (bij de bouw van een nieuw type vliegtuig), bodemonderzoek (bij de bouw van een woonwijk om te zien of de grond vervuild is) of een marktonderzoek om te zien of het pretpark de geraamde omzet kan halen.

Het is bij haalbaarheidsonderzoek belangrijk dat:

- eerst de 'hardheid' van eisen en wensen wordt nagegaan
- kennis en ervaring van anderen -binnen en buiten de eigen organisatie- wordt benut
- langetermijnontwikkelingen erbij worden betrokken.

Voor wie is het bestemd?

De uitslag van het haalbaarheidsonderzoek is in feite voor iedereen bestemd die bij het project betrokken is, maar toch vooral voor de opdrachtgever en mogelijke stuurgroep omdat zij het geld en de mensen beschikbaar stellen. Maar uiteraard is het ook van belang voor de projectleider en zijn team omdat zij daarvoor hun plannen moeten wijzigen of misschien wel moeten afblazen.

Vaak voorkomende hoofdpunten van het haalbaarheidsonderzoek:

Haalbaarheid

- Economisch
- Financieel
- Technisch
- Commercieel
- Maatschappelijk
- Resources

> > >
> > >
> > >
> > >
> > >
> > >

Aandachtsvelden

kostprijs, prijs/kwaliteit, terugverdientijd
investerings, financieringen
produceerbaarheid, onderhoudsaspecten
markt, concurrenten, ontwikkelingen, alternatieven
politiek, milieu, draagvlak
mensen, apparatuur, tijd, geld

